

Obecné a zvláštní povinnosti. Systémy práva obchodních společností ukládají členu představenstva (1) *konkrétní* povinnosti technické povahy (např. svolat valnou hromadu),¹ jimiž se dále nebudeme zabývat, a (2) jednu nebo několik málo povinností *obecných*, jež jsou předmětem této práce. Zatímco konkrétní povinnost se týká jen určité omezené oblasti, povinnost obecná se vztahuje k výkonu funkce vůbec a určuje jeho standard, tedy např. jak rizikové rozhodnutí smí člen představenstva přijmout, jak se chovat v konfliktu zájmů nebo jak detailně se informovat o chodu společnosti.

Význam a obecný pojem. Úprava obecných povinností členu vrcholového orgánu je ústřední problém korporálního práva.² Ovlivňuje správu majetku společnosti a její kvalitu, řešení problému informační asymetrie mezi akcionáři jako principály / svěřiteli / zmocniteli a členy představenstva jako agenty / svěřenci / zmocněnci. V České republice začíná být obecně známo, že člen představenstva může vést společnost ne jakkoli, ale jen určitým způsobem, a že se tento způsob nazývá *péče řádného hospodáře*. Obdobně zastřešující pojmy zná právo německé a rakouské (péče řádného svědomitého obchodního vedoucího),³ i anglo-americké (povinnost loajality, povinnost péče).⁴

Konkretizace obecné povinnosti. Ustanovení o povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře, s péčí řádného a svědomitého obchodního vedoucího nebo pečlivě a loajálně je přirozeně neurčité. Tuto neurčitost lze snížit (1) bližší konkretizací v zákoně,⁵ (2) především bohatou judikaturou týkající se odpovědnosti členu představenstva a do určité míry též (3) doktrinálním rozpracováním v komentářích a literatuře.

Hypotéza. Hypotézou této práce je, že české právo je – i ze srovnávacího pohledu – ve všech třech bodech nedostatečné. Obsahuje jen málo ustanovení, kterými lze pojem *péče řádného hospodáře* aspoň z malé části konkretizovat. Nedisponuje ani judikaturou v předmětné oblasti a ani doktrína zpravidla nenapravuje uvedené nedostatky.

Inspirační zdroje. Pro vypořádání se s uvedenou hypotézou budeme čerpat ze zahraničních právních řádů: (1) Prvním z nich je ten Spojených států. Protože ale každý stát federace má autonomní,⁶ i když ostatním státům podobné korporátní právo (naproti tomu právo kapitálového trhu upravují federální zákony),⁷ zaměříme se především na stát Delaware. Jeho korporátní právo se považuje za nejvýznamnější: v Delaware sídlí téměř 300 z 500 amerických společností s nejvyšším obrátem (Fortune 500).⁸ (2) Dále se v této práci necháme inspirovat právním řádem SRN, kulturně příbuzným s českým a stojícím pod silným vlivem korporátního práva USA.⁹

Konečně využijeme přínos právního směru law & economics, dominantního akademického přístupu k právu v USA,¹⁰ analyzujeme ekonomické dopady některých pravidel a popíšeme principy, bez jejichž znalosti je pochopení práva obchodních společností přinejmenším neúplné.

Struktura práce. Práci je strukturována po problémech, nikoli po jednotlivých právních řádech. Domnívám se, že tak lépe vyniknou odlišnosti a podobnosti a práce se nerozpadne do tří dílčích pod-prací.

6